

Wydział Nauk Humanistycznych
Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej
w Krakowie
Wydział Polonistyki
Uniwersytetu Jagiellońskiego
Wydział Filologiczny
Uniwersytetu w Białymstoku

PROGRAM

OGÓLNOPOLSKA
KONFERENCJA
NAUKOWA
BAŁUCKI
(NIE)ZAPOMNIANY

Kraków, 28 września 2026 r.

Miejsce obrad:

Uniwersytet Jagielloński
ul. Gołębia 16, sala 42

Rok 2026 stanowi szczególną okazję do ponownego namysłu nad twórczością Michała Bałuckiego – jednego z ważniejszych uczestników krakowskiego życia literackiego drugiej połowy XIX wieku. W roku tym przypada 125. rocznica śmierci pisarza, mija 70 lat od wydania jego *Pism wybranych*, a także 25 lat od publikacji tomu *Świat Michała Bałuckiego* pod redakcją profesora Tadeusza Budrewicza.

**Zamiast celebrować rocznice chcielibyśmy
zapropnować, by stały się one okazją do
ponownego przyjrzenia się twórczości Michała
Bałuckiego – zarówno tej dobrze znanej, jak i tej
nieco już zapomnianej, pozostającej dziś na
marginesie badań nad spuścizną polskiego
wieku XIX. Chcielibyśmy zastanowić się nad
aktualnością diagnoz społecznych Bałuckiego,
jego strategiami humoru i koncepcją satyry, nad
specyfiką jego komedii i próz, ale także nad
osiągnięciami tego cenionego felietonisty
i publicysty w kształtowaniu polskiej
tożsamości miejskiej.**

**Komitet Organizacyjny:
prof. dr hab. Iwona Węgrzyn (UJ)
dr hab., prof. UKEN Renata Stachura-Lupa
dr Agnieszka Trześniewska-Nowak (UwB)
dr Dariusz Piechota (UwB)
mgr Marcelina Koncewicz (UKEN)**

**Opracowanie graficzne oraz projekt plakatu:
Katarzyna Glińska**

MIEJSCE OBRAD:
Wydział Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego,
ul. Gołębia 16, 31-007 Kraków, s. 42

I. UROCZYSTE OTWARCIE KONFERENCJI – godz. 9.00

Powitanie gości
Informacje organizacyjne

II. OBRADY PLENARNE – CZĘŚĆ PIERWSZA

Godz. 9.20–11.00

1. prof. dr hab. Tadeusz Budrewicz, *Michał Bałucki – zapomniany poeta*
2. prof. dr hab. Dorota Samborska-Kukuć (UŁ), *Michał Bałucki – momenty tragiczne biografii*
3. dr hab., prof. UP Anna Sobiecka, *Projekt teatrzyków ludowych Michała Bałuckiego*
4. dr hab., prof. KUL Anna Podstawka, *Michał Bałucki zza grobu. Międzywojenna recepcja twórczości i artysty w krytyce teatralnej Tadeusza Boya-Żeleńskiego*

Dyskusja: 10.40–11.00
Przerwa na kawę: 11.00–11.20

III. OBRADY PLENARNE – CZĘŚĆ DRUGA

Godz. 11.20–13.00

1. prof. dr hab. Beata Obsulewicz (KUL), *Aforyzmy Bałuckiego*
2. prof. dr hab. Iwona Węgrzyn (UJ), *Zrujnowany świat. Postyczniowe powieściowe bilanse Michała Bałuckiego*
3. dr hab., prof. UŚ Paweł Tomczok, *Harpagon XIX stulecia. O „Przeklętych pieniądzach” Michała Bałuckiego*
4. prof. dr hab. Maria Jolanta Olszewska (UW), *Świat w krzywym zwierciadle, czyli „Szpital wariatów (podług opowiadania wariata)” a „Tajemnice Krakowa” Michała Bałuckiego na tle satyry galicyjskiej*

IV. Przerwa obiadowa
Godz. 12.40–14.00

V. OBRADY PLENARNE – CZĘŚĆ TRZECIA

Godz. 14.00–16.00

1. prof. dr hab. Tomasz Sobieraj (UAM), *Sztuki dla „rozśmieszenia paradyzowej gawiedzi”? O śmiechu w służbie moralu, czyli kilka uwag o poetyce gatunków teatralnych Michała Bałuckiego*
2. dr hab., prof. UKEN Renata Stachura-Lupa, *Michał Bałucki i „Kalina”*
3. dr hab., prof. UJ Mateusz Skucha, *Niechciane „Emancypowane” (Bałuckiego)*
4. dr hab., prof. UŚ Ireneusz Gielata, *„Okna” narracyjne w „Sabinie” Michała Bałuckiego*

Dyskusja: 15.40–16.00

Przerwa na kawę: 16.00–16.20

VI. OBRADY PLENARNE – CZĘŚĆ CZWARTA

Godz. 16.20–18.00

1. dr hab., prof. UJD Barbara Szargot, *Świat na opak. O „Byłe wyżej” Michała Bałuckiego*
2. mgr Tomasz Rarot (KUL), *Recepcja krótkich form prozatorskich Michała Bałuckiego*
3. mgr Anna Łobodzińska (UwB), *Portrety kobiet w „Białym murzynie” Michała Bałuckiego*
4. dr Agnieszka Trześniewska-Nowak (UwB), *Relacje z wystawy rolniczej w publicystyce Michała Bałuckiego*

Dyskusja: 17.40–18.00

Przerwa na kawę: 18.00–18.20

VII. OBRADY PLENARNE – CZĘŚĆ PIĄTA

Godz. 18.20–20.00

1. dr Dariusz Piechota (UwB), *Stracone złudzenia bohaterów „Żydówki” Michała Bałuckiego*
2. mgr Marcelina Koncewicz (UKEN), *Nieszczęsny dar autonomii – kilka refleksji o polityce i prawie w twórczości Michała Bałuckiego*
3. mgr Paulina Pasecka-Florczyk (UJD), *Michał Bałucki w Częstochowie. Przyczynek do biografii*

Dyskusja: 19.40–20.00

MICHAŁ
BAŁUCKI

